

RIALACHÁN CUR CHUN FEIDHME (AE) 2023/1203 ÓN gCOIMISIÚN
an 21 Meitheamh 2023

lena leasaítear Rialacháin Cur Chun Feidhme (AE) 2018/2019 agus 2020/1213 a mhéid a bhaineann le plandaí *Malus domestica* áirithe le haghaidh plandú de thionscnamh na Ríochta Aontaithe

TÁ AN COIMISIÚN EORPACH,

Ag féachaint don Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh,

Ag féachaint do Rialachán (AE) 2016/2031 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 26 Deireadh Fómhair 2016 maidir le bearta cosantacha i gcoinne lotnaidí plandaí, lena leasaítear Rialacháin (AE) Uimh. 228/2013, (AE) Uimh. 652/2014 agus (AE) Uimh. 1143/2014 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle agus lena n-aisghairtear Treoracha 69/464/CEE, 74/647/CEE, 93/85/CEE, 98/57/CE, 2000/29/CE, 2006/91/CE agus 2007/33/CE ón gComhairle ⁽¹⁾, agus go háirithe Airteagal 42(4), an tríú fomhír de,

De bharr an mhéid seo a leanas:

- (1) Le Rialachán Cur Chun Feidhme (AE) 2018/2019 ón gCoimisiún ⁽²⁾ bunaítear, ar bhonn réamh-mheasúnú riosca, liosta plandaí, táirgí plandaí agus réad eile a mbaineann ardriosca leo.
- (2) Tar éis réamh-mheasúnú a dhéanamh, liostaíodh 34 ghéineas agus speiceas amháin de phlandaí le haghaidh plandú de thionscnamh tríú tíortha go sealadach i Rialachán Cur Chun Feidhme (AE) 2018/2019 mar phlandaí a mbaineann ardriosca leo. Ceann de na géinis liostaithe is ea *Malus Mill*.
- (3) Le Rialachán Cur Chun Feidhme (AE) 2020/1213 ón gCoimisiún ⁽³⁾ leagtar amach na bearta fiteashláintíochta maidir le plandaí áirithe, táirgí plandaí áirithe agus réada áirithe eile a thabhairt isteach san Aontas, ar ábhair iad a baineadh den Iarscríbhinn a ghabhann le Rialachán Cur Chun Feidhme (AE) 2018/2019, ach nach ndearnadh measúnú iomlán go fóill ar na rioscaí fiteashláintíochta a bhaineann leo. Déantar an méid sin toisc nach n-áirítear go fóill sa liosta lotnaidí coraintín de chuid an Aontais i Rialachán Cur Chun Feidhme (AE) 2019/2072 ón gCoimisiún ⁽⁴⁾ ceann de na lotnaidí nó níos mó ná sin a bhfuil na plandaí sin mar óstaigh acu, ach d'fhéadfadh na lotnaidí sin na coinníollacha a chomhlíonadh chun go n-áireofaí iad tar éis measúnú riosca iomlán breise.
- (4) An 17 Meán Fómhair 2021 chuir an Ríocht Aontaithe ⁽⁵⁾ iarraidh faoi bhráid an Choimisiúin ar na nithe seo a leanas a onnmhairiú chuig an Aontas: beagán nódaithe agus adhmaid bachelóg *Malus domestica* atá suas le haon bhliain d'aois agus gan duilleoga; plandaí *Malus domestica* le haghaidh plandú atá suas le seacht mbliana d'aois, suanach, fréamhlom agus gan duilleoga; agus plandaí *Malus domestica* le haghaidh plandú atá seacht mbliana d'aois i ndamhna fáis ('na plandaí ábhartha'). Cuireadh an sainchomhad teicniúil ábhartha isteach leis an iarraidh sin.

⁽¹⁾ IO L 317, 23.11.2016, lch. 4.

⁽²⁾ Rialachán Cur Chun Feidhme (AE) 2018/2019 ón gCoimisiún an 18 Nollaig 2018 lena mbunaítear liosta sealadach plandaí, táirgí plandaí agus réad eile a mbaineann ardriosca leo de réir bhrí Airteagal 42 de Rialachán (AE) 2016/2031 agus liosta plandaí nach bhfuil deimhnithe fiteashláintíochta ag teastáil ina leith lena dtabhairt isteach san Aontas, de réir bhrí Airteagal 73 den Rialachán sin (IO L 323, 19.12.2018, lch. 10).

⁽³⁾ Rialachán Cur Chun Feidhme (AE) 2020/1213 ón gCoimisiún an 21 Lúnasa 2020 a mhéid a bhaineann leis na bearta fiteashláintíochta maidir le plandaí, táirgí plandaí agus réada áirithe eile a thabhairt isteach san Aontas, ar ábhair iad a baineadh den Iarscríbhinn a ghabhann le Rialachán Cur Chun Feidhme (AE) 2018/2019 (IO L 275, 24.8.2020, lch. 5).

⁽⁴⁾ Rialachán Cur Chun Feidhme (AE) 2019/2072 ón gCoimisiún an 28 Samhain 2019 lena mbunaítear coinníollacha aonfhoirmeacha maidir le cur chun feidhme Rialachán (AE) 2016/2031 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle, a mhéid a bhaineann le bearta cosanta i gcoinne lotnaidí plandaí, agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 690/2008 ón gCoimisiún agus lena leasaítear Rialachán Cur Chun Feidhme (AE) 2018/2019 ón gCoimisiún (IO L 319, 10.12.2019, lch. 1).

⁽⁵⁾ I gcomhréir leis an gComhaontú maidir le Ríocht Aontaithe na Breataine Móire agus Thuaisceart Éireann a bheith ag tarraingt siar as an Aontas Eorpach agus as an gComhphobal Eorpach do Fhuinneamh Adamhach, agus go háirithe Airteagal 5(4) den Phrótocal maidir le hÉirinn/Tuaisceart Éireann i gcomhar le hIarscríbhinn 2 a ghabhann leis an bPrótocal sin, chun críocha an ghnímh seo, ní bhaineann tagairtí don Ríocht Aontaithe le Tuaisceart Éireann.

- (5) An 29 Márta 2023, ghlac an tÚdarás Eorpach um Shábháilteacht Bia (‘an tÚdarás’) tuairim eolaíoch a mhéid a bhaineann leis an measúnú riosca ar na plandaí ábhartha de thionscnamh na Ríochta Aontaithe ⁽⁶⁾. Shainaithin an tÚdarás *Colletotrichum aenigma*, *Meloidogyne mali*, *Eulecanium excrescens*, *Takahashia japonica*, víreas fáinnebhall an phlanda Tobac, víreas fáinnebhall an Tráta agus *Erwinia amylovora* mar lotnaidí atá ábhartha do na plandaí sin.
- (6) Rinne an tÚdarás meastóireacht ar na bearta maolaithe riosca a bhfuil tuairisc orthu sa sainchomhad maidir le *Colletotrichum aenigma*, *Meloidogyne mali*, *Eulecanium excrescens*, *Takahashia japonica*, víreas fáinnebhall an phlanda Tobac agus víreas fáinnebhall an Tráta agus rinne sé meastachán maidir leis sé an dóchúlacht go mbeadh ‘na plandaí ábhartha’ saor ó na lotnaidí sin. Tháinig sé ar an gconclúid go bhfuil dóchúlacht mhaith ann go mbeadh ‘na plandaí ábhartha’ saor ó na lotnaidí sin. A mhéid a bhaineann le *Erwinia amylovora*, rinne an tÚdarás meastóireacht féachaint an gcomhlíontar na ceanglais speisialta maidir le plandaí *Malus Mill*, seachas torthaí agus síolta, a thabhairt isteach sna criosanna cosanta sonraithe agus maidir lena ngluaiseacht laistigh de na criosanna sin, criosanna a liostaítear i bpointe 9 d'Iarscríbhinn X a ghabhann le Rialachán Cur Chun Feidhme (AE) 2019/2072. Tháinig sé ar an gconclúid go gcomhlíonann an Ríocht Aontaithe na ceanglais speisialta sin.
- (7) Ar bhonn na tuairime sin, meastar go laghdaítear an riosca fiteashláintíochta ó na plandaí ábhartha a bheith á dtabhairt isteach i gcríoch an Aontais go dtí leibhéal inghlactha, ar choinníoll go gcuirtear bearta iomchuí i bhfeidhm chun aghaidh a thabhairt ar riosca na lotnaidí a bhaineann leis na plandaí sin.
- (8) Na bearta a thuairiscíonn an Ríocht Aontaithe sa sainchomhad teicniúil, meastar go bhfuil siad leordhóthanach chun an riosca a bhaineann leis na plandaí ábhartha a bheith á dtabhairt isteach i gcríoch an Aontais a laghdú go dtí leibhéal inghlactha. Dá bhrí sin, ba cheart na bearta sin a glacadh mar cheanglais allmhairiúcháin fiteashláintíochta chun cosaint fiteashláintíochta chríoch an Aontais ar thabhairt isteach na bplandaí ábhartha inti a áirithiú.
- (9) Dá réir sin, níor cheart na plandaí ábhartha a mheas a thuilleadh mar phlandaí a mbaineann ardriosca leo.
- (10) Dá bhrí sin, ba cheart Rialachán Cur Chun Feidhme (AE) 2018/2019 a leasú dá réir.
- (11) Liostaítear *Erwinia amylovora* mar lotnaid choraintín de chuid na gcriosanna cosanta, i gcás criosanna cosanta áirithe, agus mar lotnaid neamhchoraintín rialáilte de chuid an Aontais i gcás na coda eile de chríoch an Aontais, in Iarscríbhinn III agus IV a ghabhann le Rialachán Cur Chun Feidhme (AE) 2019/2072 faoi seach. Tá ceanglais speisialta i bhfeidhm i bpointe 9 d'Iarscríbhinn X a ghabhann leis an Rialachán sin, chun teacht isteach agus leathadh na lotnaide laistigh de na criosanna cosanta sonraithe a chosc. Liostaítear víreas fáinnebhall an phlanda Tobac agus víreas fáinnebhall an Tráta mar lotnaidí coraintín de chuid an Aontais in Iarscríbhinn II a ghabhann le Rialachán Cur Chun Feidhme (AE) 2019/2072.
- (12) Níl *Colletotrichum aenigma*, *Eulecanium excrescens*, *Takahashia japonica* san áireamh go fóill i liosta lotnaidí coraintín an Aontais i Rialachán Cur Chun Feidhme (AE) 2019/2072. Is gá go mbeadh measúnú riosca iomlán ar na lotnaidí sin ar fáil chun a shuí an gcomhlíonann na lotnaidí sin na coinníollacha chun iad a liostú in Iarscríbhinn II a ghabhann le Rialachán Cur Chun Feidhme (AE) 2019/2072 agus an gcomhlíonann na plandaí ábhartha de thionscnamh na Ríochta Aontaithe na coinníollacha chun iad a liostú in Iarscríbhinn VII a ghabhann leis an Rialachán sin, mar aon leis na bearta iomchuí.
- (13) Dá bhrí sin, ba cheart Rialachán Cur Chun Feidhme (AE) 2020/1213 a leasú dá réir.
- (14) Ní áirítear *Meloidogyne mali* sa liosta de lotnaidí coraintín de chuid an Aontais. D'fhoilsigh an Eagraíocht Eorpach agus Meánmhara um Chosaint Plandaí anailís riosca lotnaidí le haghaidh na lotnaide sin i mí Mheán Fómhair 2017 ⁽⁷⁾. Ar bhonn an phlé leis na Ballstáit, thángthas ar an gconclúid nár cheart an lotnaid a rialáil mar lotnaid choraintín de chuid an Aontais ná mar lotnaid neamhchoraintín rialáilte de chuid an Aontais mar, cé go raibh an lotnaid i láthair i mBallstáit áirithe ar feadh i bhfad gan bearta rialaithe oifigiúla, meastar go bhfuil a tionchar ar na Ballstáit sin íseal. Ar an gcúis sin, ní gá aon cheanglas allmhairiúcháin maidir leis an lotnaid sin.
- (15) Tá na bearta dá bhforáiltear sa Rialachán seo i gcomhréir leis an tuairim ón mBuanchoiste um Plandaí, Ainmhithe, Bia agus Beatha,

⁽⁶⁾ Painéal EFSA PLH (Painéal EFSA maidir le Sláinte Plandaí), 2022. *Scientific Opinion on the commodity risk assessment of Malus domestica plants from United Kingdom* [Tuairim Eolaíoch maidir leis an measúnú riosca tráchtarraí ar phlandaí *Malus domestica* ón Ríocht Aontaithe]. EFSA Journal [Iris EFSA] 2023;21 (5):8002.

⁽⁷⁾ An Eagraíocht Eorpach agus Meánmhara um Chosaint Plandaí (2017) *Pest risk analysis for Meloidogyne mali*. EPPO, Páras. Le fáil ar http://www.eppo.int/QUARANTINE/Pest_Risk_Analysis/PRA_intro.htm agus <https://gd.eppo.int/taxon/MELGMA>.

TAR ÉIS AN RIALACHÁN SEO A GHLACADH:

Airteagal 1

Leasaítear an Iarscríbhinn a ghabhann le Rialachán Cur Chun Feidhme (AE) 2018/2019 i gcomhréir le hIarscríbhinn I a ghabhann leis an Rialachán seo.

Airteagal 2

Leasaítear an Iarscríbhinn a ghabhann le Rialachán Cur Chun Feidhme (AE) 2020/1213 i gcomhréir le hIarscríbhinn II a ghabhann leis an Rialachán seo.

Airteagal 3

Tiocfaidh an Rialachán seo i bhfeidhm an tríú lá tar éis lá a fhoilsithe in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh*.

Beidh an Rialachán seo ina cheangal go huile agus go hiomlán agus beidh sé infheidhme go díreach i ngach Ballstát.

Arna dhéanamh sa Bhruiséil, an 21 Meitheamh 2023.

Thar ceann an Choimisiúin

An tUachtarán

Ursula VON DER LEYEN

—

IARSCRÍBHINN I

San Iarscríbhinn a ghabhann le Rialachán Cur Chun Feidhme (AE) 2018/2019, i dtábla phointe 1, sa dara colún 'Tuairisc', cuirtear an méid seo a leanas in ionad na hiontrála a bhaineann le 'Malus Mill.':

'Malus Mill., seachas:

- plandaí beangaithe *Malus domestica* le haghaidh plandú atá 1 bhliain go 2 bhliain d'aois agus atá suanach, fréamhlom agus gan duilleoga de thionscnamh na Seirbia;
 - plandaí beangaithe *Malus domestica* le haghaidh plandú suas le 3 bliana d'aois atá suanach, fréamhlom agus gan duilleoga de thionscnamh na Moldóive;
 - fréamhstoic *Malus domestica* suas le 3 bliana d'aois atá suanach, fréamhlom agus gan duilleoga de thionscnamh na hÚcráine;
 - plandaí beangaithe *Malus domestica* le haghaidh plandú suas le 3 bliana d'aois atá suanach, fréamhlom agus gan duilleoga de thionscnamh na hÚcráine;
 - gearrthóga *Malus domestica* suas le 1 bhliain d'aois gan duilleoga de thionscnamh na Ríochta Aontaithe; agus
 - plandaí *Malus domestica* le haghaidh plandú suas le 7 mbliana d'aois de thionscnamh na Ríochta Aontaithe'.
-

IARSCRÍBHINN II

Sa tábla san Iarscríbhinn a ghabhann le Rialachán Cur Chun Feidhme (AE) 2020/1213, cuirtear isteach an iontráil seo a leanas i ndiaidh *Ligustrum delavayanum* agus *Ligustrum japonicum*, plandaí atá suas le 20 bliain d'aois le haghaidh plandú i ndamhna fáis, a bhfuil trastomhas uasta 18 cm acu ag bonn an ghais.:

Plandaí, táirgí plandaí nó réada eile	Cód AC	Tríú tíortha tionscnaimh	Bearta
<i>Malus domestica</i>: — gearrthóga suas le 1 bhliain d'aois; agus — plandaí le haghaidh plandú suas le 7 mbliana d'aois.	ex 0602 10 90 ex 0602 20 20 ex 0602 20 80	An Ríocht Aontaithe	(a) Ráiteas oifigiúil ina ndeirtear: (i) go bhfuil na plandaí saor ó <i>Colletotrichum aenigma</i>, <i>Eulecanium excrescens</i> agus <i>Takahashia japonica</i>; (ii) go bhfuarthas an láithreán táirgthe saor ó <i>Colletotrichum aenigma</i>, <i>Eulecanium excrescens</i>, agus <i>Takahashia japonica</i> le linn cigireachtaí oifigiúla a rinneadh ag amanna iomchuí, ó thús an tséasúir fáis deiridh; (iii) gur cuireadh córas i bhfeidhm chun a áirithiú gur glanadh na huirlisí agus an t-innealra le bheith saor ó ithir agus ó bhruscar plandaí agus go ndearnadh iad a dhíghalrú le bheith saor ó <i>Colletotrichum aenigma</i>, sular tugadh isteach sa láithreán táirgthe iad; agus (iv) díreach sula ndearnadh onnmhairiú, go ndearnadh cigireacht oifigiúil ar choinsín-eachtaí de na plandaí chun <i>Eulecanium excrescens</i>, agus <i>Takahashia japonica</i>, a aimsiú agus gur leor méid an tsampla chun leibhéal inmhiolaithe 1 % ar a laghad a bhrath ar leibhéal muiníne 99 %; agus go ndearnadh cigireacht oifigiúil chun <i>Colletotrichum aenigma</i> a aimsiú, lena n-áirítear trí shampláil randamach agus trí thástáil a dhéanamh ar na plandaí; (b) go n-áirítear i ndeimhnithe fiteashláintíochta na bplandaí sin faoin gceannteideal 'Dearbhú Breise': (i) an ráiteas seo a leanas: 'Comhlíonann an choinsíneacht Rialachán Cur Chun Feidhme (AE) 2020/1213 ón gCoimisiún'; agus (ii) sonraíocht na láithreán táirgthe cláraithe.'